

Institutul de Studii și Proiectări Energetice

Posibilitati de finantare a programelor de investitii din sectorul de productie a energiei electrice

Ing.Marian Dobrin - ISPE

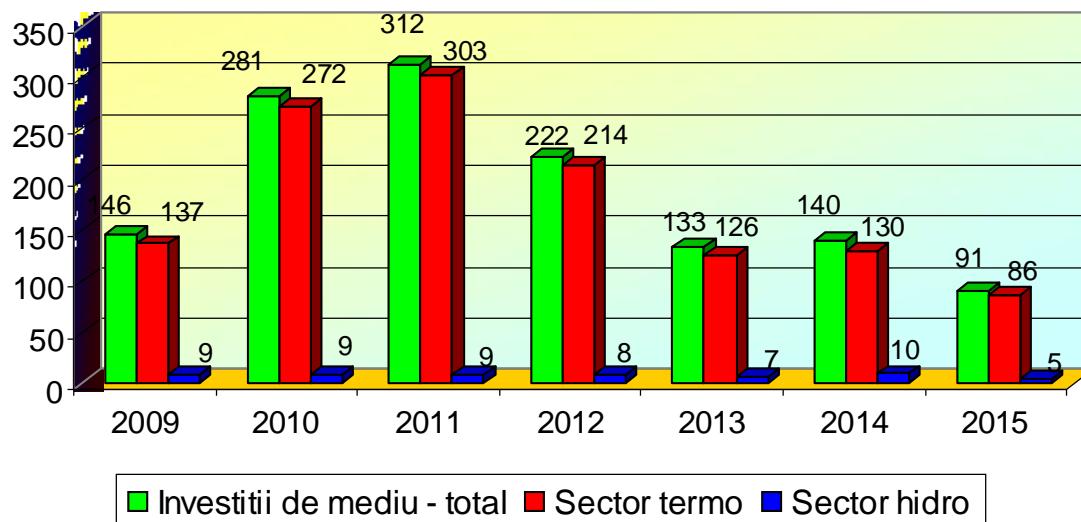
Introducere

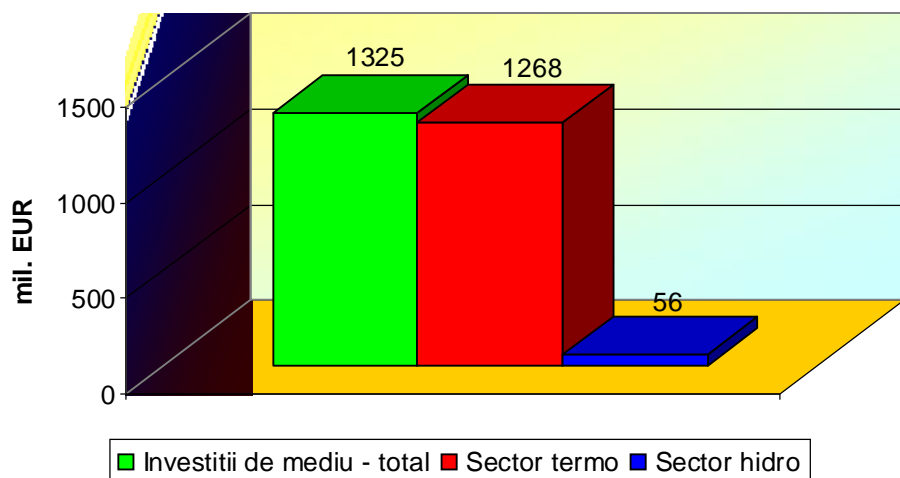
- Restructurarea sectorului de producere a energiei electrice a fost realizată prin formarea a 10 unități independente având drept scop teoretic realizarea competiției pe piața internă de electricitate.
- Structura actuală nu generează profit pentru stat întrucât:
  - producătorii termo existenți sunt decapitalizați
  - în mare majoritate, durata de viață normată a centralelor este depășită, acestea fiind dotate cu tehnologii ineficiente, depășite din punct de vedere al eficienței energetice și al protecției mediului
  - obligațiile investiționale pentru conformarea la normele de mediu sunt cu termene imediate (unele chiar depășite) și cu valori mari de contractare
  - influența investițiilor de mediu în creșterea costului de producere a energiei electrice nu poate fi diminuată prin creșterea eficienței energetice

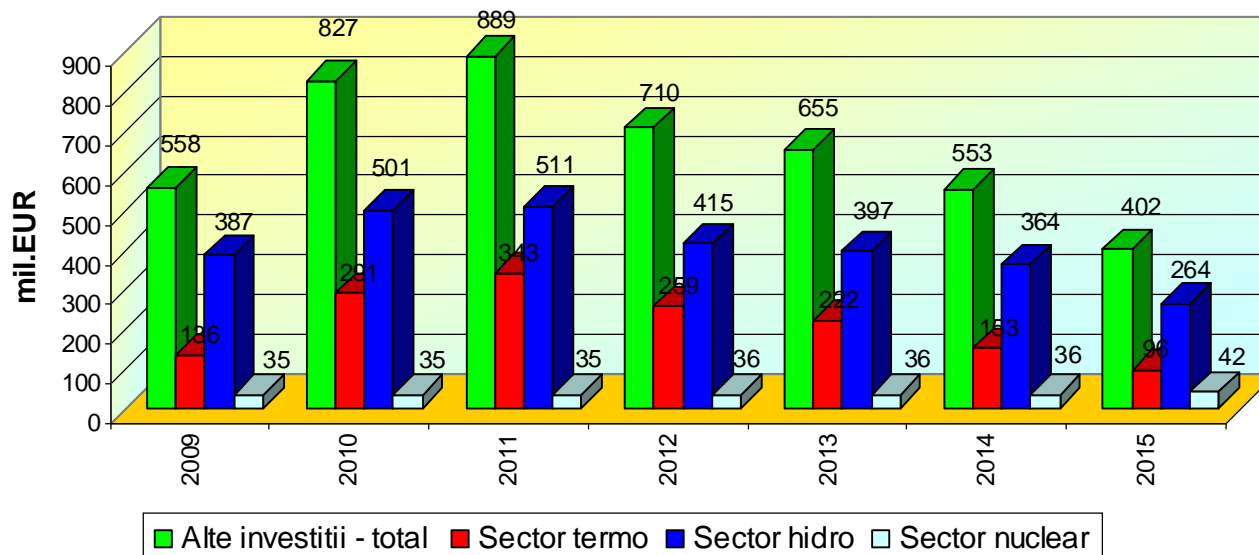
Investitii de mediu - estimare perioada 2009 - 2015 (mil. EUR)

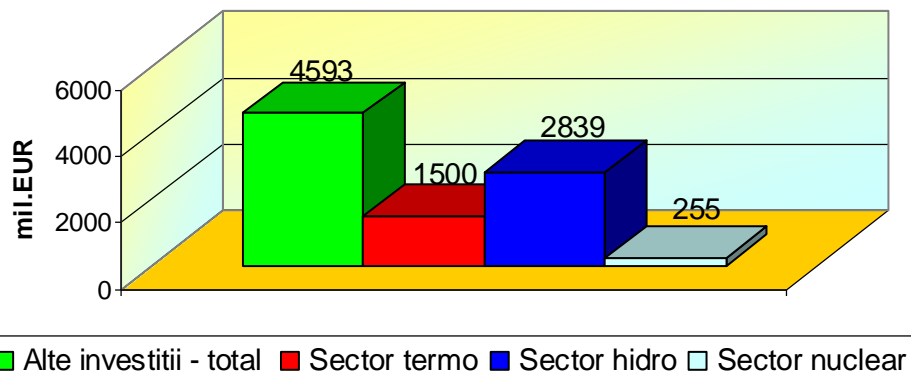
Investitii de mediu - total. Estimare 2009 - 2015

**Alte investitii in sectorul de productie a energiei electrice din subordinea ME -
Estimare perioada 2009 - 2015**

**Alte investitii in sectorul de productie a energiei
electrice din subordinea ME - total. Estimare perioada
2009 - 2015**

Surse de finanțare posibile (1)

➤ Surse proprii ale beneficiarului

➤ Surse atrase

- Surse bugetare.
- Surse de capital privat (investitori)
- Surse de capital împrumutat (împrumuturi și credite bancare)
  - **Bănci comerciale locale/internaționale**
  - **Bănci regionale de dezvoltare/Institutiile de dezvoltare multilaterală:**
    - * Banca Europeană de Reconstructie și Dezvoltare-BERD,
    - * Banca Internațională pentru Reconstructie și Dezvoltare-BIRD,
    - * Banca Europeană de Investiții-BEI,
    - * Banca Central Europeană,
    - * Banca pentru Comerț și Dezvoltare a Marii Negre,
    - * Banca Nordică de Investiții-NIB,
    - * Banca de Dezvoltare a Consiliului European-BDCE,
    - * Banca Mondială,
    - * Corporația financiară internațională-IFC,

Surse de finanțare posibile (2)

- **Banci de Import – Export:**
  - * Banca de Export Import a SUA – EXIMBANK,
  - * Banca Japoneza pentru Cooperare Internatională - JICA ,
  - * Banca de Export Import a Ungariei – MEHIB,
  - * Export Development Corporation – EDC Canada
  - * Banca de Export Import a Italiei – SACE
- **Granturi (Guvern sau alte institutii)**
- **Programe de asistenta internationale, finanțate de:**
  - Comunitatea European – CE – Instrumente structurale
  - Agentia SUA pentru Dezvoltare Internaionala - USAID
  - Agentia SUA pentru Comert si Dezvoltare - USTDA
  - Agentia Japoneza pentru Cooperare Internationala – JICA
  - Agenția de garantare a Investițiilor Multilaterale -MIGA
  - Agentia Canadiana pentru Dezvoltare Internationala - CIDA
  - Organizatia pentru dezvoltare tehnologica si energie – NEDO
- **Fonduri speciale interne / internationale**
  - Fondul de mediu
  - Fondul Global de Mediu - GEF
  - Fondul Roman de Eficienta Energetica

Proiecte de mediu in sectorul energetic ME care beneficiază de finanțare

Centrală	Obiect de investiții	Valoare investiție exclusiv TVA (mii euro)	Surse de finanțare
C.E. Turceni S.A.	Instalație desulfurare pentru 4 blocuri energetice	245.000	Împrumut JBIC și surse proprii
	Instalație de șlam dens pentru 4 blocuri energetice	190.000	Surse proprii
C.E. Rovinari S.A.	Instalație desulfurare pentru 2 blocuri energetice	90.000	Parțial împrumut comercial
	Instalație de șlam dens pentru 4 blocuri energetice	91.000	Parțial împrumut comercial
S.E. Craiova II	Instalație desulfurare comună pentru 2 blocuri energetice	85.000	Aplicație pentru POS CCE, Axa 4
	Instalație de șlam dens	45.000	Surse proprii
S.E. Ișalnița	Instalație desulfurare pentru 2 blocuri energetice	110.000	Aplicație pentru POS CCE, Axa 4 – în curs de finalizare

Proiecte de reabilitare in sectorul energetic ME care beneficiază de finanțare

Centrală	Obiectiv de investiții	Valoare investiție exclusiv TVA (mil euro)	Surse de finanțare
C.E. Turceni S.A.	Reabilitare 2 blocuri energetice	450	Discuții cu BERD pentru agregare pachet finanțare parțială
C.T.E. Deva S.A.	Reabilitare 1 bloc energetic	95	Finanțare parțială prin achiziție echipamente în contul unor creanțe istorice ale Guvernului României

Surse posibile de finanțare: Instrumente Structurale (1)

POS CCE

Axa prioritară 1: Dezvoltarea unui sistem inovativ și eco-eficient de producție

Axa prioritară 2: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru competitivitate

Axa prioritară 3: Tehnologia informațiilor și comunicațiilor pentru sectorul public și privat

Axa prioritară 4: Creșterea eficienței energetice și a siguranței aprovizionării în contextul combaterii schimbării climatice

DMI 4.1. Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)

Operațiunea A. Sprijinirea investițiilor în instalații și echipamente pentru întreprinderi din industrie, care să conducă la economii de energie, în scopul îmbunătățirii eficienței energetice

Operațiunea B. Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție

Operațiunea C. Investiții în instalații de desulfurare a gazelor de ardere, arzătoare cu NOx redus și filtre pentru Instalațiile Mari de Ardere din grupuri modernizate /re tehnologizate – Valoare alocată: 127 milioane euro.

DMI 4.2. Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi

DMI 4.3. Diversificare rețelelor de interconectare în vederea creșterii securității furnizării energiei

Axa prioritară 5: Asistență tehnică

Surse posibile de finanțare: Instrumente Structurale (2)

Operațiunea C. Investiții în instalații de desulfurare a gazelor de ardere, arzătoare cu NO_x redus și filtre pentru Instalațiile Mari de Ardere din grupuri modernizate /re tehnologizate

Solicitanți eligibili:

- Întreprinderi mari care dețin IMA aflate în coordonarea autorităților publice centrale la data transmiterii de către solicitant a cererii de finanțare

Activități eligibile:

- Achiziționarea de instalații/echipamente specifice de desulfurare a gazelor de ardere în scopul reducerii emisiilor de SO₂ în funcție de tehnologia aleasă (desulfurare umedă, desulfurare uscată)
- Achiziționarea de instalații/echipamente specifice de denoxare, în scopul reducerii emisiilor de NO_x în funcție de tehnologia aleasă
- Achiziția de filtre/echipamente specifice pentru reducerea emisiilor de pulberi în funcție de tehnologia aleasă
- Construcții și instalații eferente construcțiilor

Dimensiunea finanțării acordate proiectului:

- Valoarea maximă a finanțării acordate raportată la costul total eligibil : 50% (cu excepția regiunii București Ilfov 40%)
- Contribuția minimă a beneficiarului: 50% (cu excepția regiunii București Ilfov 60%)

Surse de finanțare: EEPR (European Energy Programme for Recovery)

EEPR este un instrument de finanțare pentru dezvoltarea unor proiecte în domeniul energiei vizând siguranța în alimentarea cu energie, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Subprograme finanțate:

- infrastructură de gaze și electricitate (buget UE 2009-2010: 2.365 mil. euro)
- energie eoliană produsă în largul mării (buget UE 2009-2010: 565 mil. euro)
- captarea și stocarea CO2 (buget UE 2009-2010: 1.050 mil. euro)

Proiecte potențiale în România posibil a fi finanțate din acest program

- Cablu submarin România – Turcia
- Blocuri energetice noi – Partea de CCS

Surse de finanțare: **NER (New Entry Reserve)**

În aprilie 2009, Parlamentul European și Consiliul European au adoptat Directiva referitoare la îmbunătățirea și extinderea sistemului comunitar de comercializare a cotelor de emisie de CO₂.

Cu această ocazie, s-a hotărât ca 300 milioane EUA din rezerva de noi intrați (NER) - alocate proiectelor de captare și stocare CO₂.

Proiecte potențiale în România posibil a fi finanțate din aceasta sursa de finanțare

- Blocuri energetice noi – Partea de CCS

Concluzii

- Pentru sectorul de producere a energiei electrice este evidenta necesitatea gasirii de solutii de finantare viabile pentru proiectele de mediu, cu impact imediat asupra securitatii in alimentarea cu energie electrica.
- Proiectele de mediu sunt proiecte care induc costuri si care nu genereaza venituri, prin urmare trebuie exploatata la maxim posibilitatea finantarii acestor proiecte utilizand surse de finantare nerambursabile si surse de finantare cu costuri asociate reduse
- Continuarea programelor de reabilitare a blocurilor termoeenergetice trebuie analizata pentru fiecare caz in parte, comparativ cu implementarea de blocuri termoeenergetice noi utilizand tehnologii performante atat din punct de vedere al protectiei mediului, cat si din punct de vedere al eficientei economice.

